

Foto: Robert Jan Asselbergs

LANDELIJK MELDPUNT FAUNASCHADE

Foto: Erik de Jonge

Nieuwe website zorgt voor verdubbeling van meldingen

Ganzen die grasland kaal vreten, een vos die kippen doodbijt, bevers die met hun dammen zorgen voor wateroverlast, marters die autokabels doorbijten. Dit zijn enkele voorbeelden van schade door dieren die voor problemen kunnen zorgen. Deze schade kan gratis worden gemeld bij het Landelijk Meldpunt Faunaschade (www.faunaschade.nl)

Tekst

Sabrina Leidelmeijer - communicatiemedewerker BIJ12
Daan Jacobs - coördinator Faunazaken BIJ12/Unit Faunafonds

Een volledig overzicht van de totale faunaschade in Nederland is belangrijk voor het faunabeheer en de overlast- en schadebestrijding. Het doel van het meldpunt is om een totaalbeeld van de schade door wilde dieren in Nederland vroegtijdig inzichtelijk te maken. Eind december vorig jaar is het meldpunt vernieuwd. Waar het meldpunt voorheen misschien zorgde voor veel rompslomp, is het systeem nu meer ingericht op de gebruiker. Dit zorgde voor een grote stijging van het aantal meldingen blijkt uit de cijfers. In de eerste helft van 2015 werden er 770 meldingen gedaan. Nu zijn dat bijna 1300 meldingen.

Voorkomen van schade

De provincies, faunabeheereenheden en het Faunafonds gebruiken deze informatie ter onderbouwing van beleid, faunabeheerplannen en ontheffingen, waarmee schade

Foto: Faunafonds

voorkomen en bestreden kan worden. Door het Landelijk Meldpunt Faunaschade kan grotere schade worden voorkomen doordat er in een vroeg stadium al maatregelen genomen kunnen worden. Een win-winsituatie voor alle betrokkenen. Toch maken lang niet alle gedupeerden er werk van om de schade te melden. 'Als boeren denken dat ze toch geen tegemoetkoming krijgen of een laag bedrag, laten ze het erbij zitten', zegt Chris Kalden, voorzitter bestuur Faunafonds. 'Ook werkte het systeem niet altijd mee', aldus Erik Koffeman adjunct-secretaris van Faunabeheereenheid Noord-Brabant. 'Als dat het geval is, is het doen van een melding alleen maar gedoe. Nu ben ik blij met het vernieuwde meldpunt.'

Gebruiksvriendelijker

Het meldpunt is eind vorig jaar gebruiksvriendelijker gemaakt door middel van een samenwerking tussen verschillende organisaties. LTO Nederland, de Nederlandse Fruittelers Organisatie, de Nederlandse Melkveehouders Vakbond en FBE's dachten mee aan de vernieuwing van het systeem. Nu kan in ongeveer tien simpele stappen de schade gemeld worden en eventueel foto's toegevoegd worden. Koffeman: 'Het doen van een melding is veel makkelijker. Als we met zijn allen schade melden, ook als er geen tegemoetkoming volgt, kunnen die data zorgen voor een goede onderbouwing van beheerplannen.'

De Limburgse jager Theo Witjes, lid van de Klankbordgroep, vindt de vernieuwde website echt een verbetering: 'De nieuwe website ziet er veelbelovend uit. Veel duidelijker. Ik hoop dat boeren hierdoor echt vaker schade gaan melden, ook als het niet meteen tot een tegemoetkoming in de schade leidt. Een goede, betrouwbare inventarisatie is belangrijk.' Witjes helpt boeren met het invullen van het aanvraagformulier voor tegemoetkoming in de geleden schade en moet vaak moeite doen om hen ervan te overtuigen de schade te melden. Iedereen in Nederland kan schade melden. Of dit nu om gewasschade gaat of om autokabels die stukgebeten zijn door marters.

Onzichtbare schade

Doordat in de praktijk schades niet worden gemeld en gevalideerd ontbreken goede gegevens ter onderbouwing van beleid en ontheffingen, waardoor de mogelijkheid om schade te voorkomen en te bestrijden ontbreekt. Het onderbouwen van ontheffingen en faunabeheerplannen is de verantwoordelijkheid van de Faunabeheereenheid (FBE), waarbij gebruik gemaakt kan worden van gegevens van het Faunafonds. Een goede samenwerking is de sleutel tot een volledig beeld van schade. 'Onzichtbare' schade wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door soorten als de meerkoet (Zuid-Holland) en brandganzen (Zeeland).

Faunafonds

De kerntaken van het Faunafonds zijn het bevorderen van maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade door beschermde inheemse dieren, het doen van onderzoek en het geven van voorlichting, en het verlenen van een tegemoetkoming in de schade bij daarvoor in aanmerking komende gevallen. Voorkomen, beheren en dan pas betalen. De nadruk ligt de laatste jaren echter steeds meer op: schade voorkomen.

De nadruk bij het Faunafonds ligt de laatste jaren steeds meer op het voorkomen van schade

Het belang van een duidelijk beeld van schade zit hem voor jagers in de ontheffingen

Foto: Erik de Jonge

Er zijn echter te weinig gegevens bekend omtrent de (waarschijnlijke) schade die deze dieren aanrichten om beleid te kunnen maken en een daadwerkelijke ontheffing te onderbouwen. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Wanneer verspreiding van een diersoort toeneemt en nieuwe gebieden worden aangedaan is er nog geen schadehistorie. En in gebieden waar schade goed is bestreden worden geen tegemoetkomingen aangevraagd. Dit heeft ook tot resultaat dat er geen schadehistorie beschikbaar is. Als die schade, hoe klein ook, niet wordt gemeld, blijft deze data onzichtbaar en kan hierop niet worden gestuurd.

Serius nemen

Beleidsadviseur Roel Visser, werkzaam bij LTO Noord, heeft het dossier Fauna onder zijn beheer. Visser: 'Schade voorkomen is steeds meer afhankelijk van data en het inzicht dat hierdoor verkregen wordt. Dus is het melden van schade belangrijk. Het Landelijk Meldpunt Faunaschade is een goed begin voor het verzamelen van die data. Voor de vernieuwing van de site was het best lastig om een melding te doen. Nu is de site meer to the point. Ik zie het meldpunt als een begin omdat ik denk dat er meer nodig is dan alleen een meldpunt om de data te

verzamen. Een meerwaarde zou bijvoorbeeld kunnen zijn om naar de 'probleemgebieden' toe te gaan. Zo kun je de agrariërs laten zien dat ze serieus genomen worden en dat het in ieders belang is om de juiste data te verzamelen.'

Waardevolle informatie

Het Faunafonds en Faunabeheereenheden inventariseren de meldingen. Deze worden steekproefsgewijs gevalideerd door middel van taxaties via het Faunafonds. Prioritering kan worden gemaakt op basis van diersoort, gewas en locatie. Kalden: 'We vragen een deskundige de schade nader te onderzoeken om te zien welke diersoort precies de schade heeft veroorzaakt. Dat maakt de informatie nog waardevoller.' Daarnaast kunnen FBE's en het Faunafonds ook eigen documentatie, zoals fotomateriaal, verzamelen en koppelen aan een melding. De meldingen krijgen hiermee waarde, waardoor de mogelijkheid tot het voorkomen en bestrijden van schade wordt vergroot. Een Faunabeheereenheid kan bijvoorbeeld eerder een machtiging verlenen aan jagers of proactief beleid ontwikkelen. Kalden: 'Stel dat er opeens veel schade ontstaat door mezen of houtduiven. Dan moeten er alarmbellen gaan rinkelen en kunnen we veel eerder inspelen op de nieuwe problematiek en nieuwe

diersoorten. Zo voorkomen we dat zaken uit de hand lopen. Ook als het gaat om onbeschermde diersoorten, waarbij de wet niet voorziet in een tegemoetkoming in de geleden schade. We willen boeren vragen dit toch te melden. Hoe rijker onze informatie, hoe beter het nieuwe beleid.'

Ontheffingen

Het belang van een duidelijk beeld van schade voor jagers zit hem in de ontheffingen. Ontheffingen worden uitgegeven op basis van beheerplannen. Data voor de beheerplannen kom voort uit het meldpunt. Zo zien jagers vaak in het veld dat er schade ontstaat waar beheer op moet plaatsvinden. Maar als er onvoldoende harde gegevens beschikbaar zijn om een ontheffing te onderbouwen, kan een jager weinig doen. Niet alleen boeren en jagers, maar ook particulieren worden aangemoedigd faunaschade te melden. Desgewenst geeft het Faunafonds advies aan de melder over het voorkomen van nieuwe schade. Het melden van schade is gratis, maar aan een tegemoetkomingsaanvraag zijn wel kosten verbonden. •

Het Landelijk Meldpunt Faunaschade vindt u op: www.faunaschade.nl

Foto: Douwe Anne Verbrugge

Iedereen kan schade melden, of het nu gaat om gewasschade of om stukgebeten autokabels

Foto: Robert-Jan Asselbergs

Foto: Michael Migos